

РЕШЕНИЕ

№ 983

гр. София, 29.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО III ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на единадесети април през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Любомир Луканов

Членове: Клаудия Р. Митова
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Ирина Ст. Василева
като разгледа докладваното от Клаудия Р. Митова Въззивно гражданско дело
№ 20211100513145 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 258-273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Х.Т. Ч. срещу Решение № 20116706/15.05.2021 г., постановено по гр. дело № 21458/2020 г. по описа на Софийския районен съд, ГО, 149-ти състав, в частта, в която на непълнолетната Р.Х.Ч. е присъдена месечна издръжка на основание чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК в размер на 300 лева, считано от 02.06.2020 г. до настъпване на причини за нейното изменение или прекратяване, както и в частта, в която е присъдена на основание чл.149 СК издръжка за периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. в общ размер на 3 600 лева. В жалбата са развити оплаквания за неправилност и необоснованост на решението, което се твърди да е постановено в разрез със събраната по делото доказателствена съвкупност, при допуснати нарушения на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Въззивникът желае отмяна на решението в обжалваните части и постановяване на друго, с което предявените иски за издръжка да бъдат отхвърлени изцяло като неоснователни и недоказани. Моли за отмяна на решението и в частта, с която е осъден да заплати в полза на СРС държавна такса върху уважените иски за издръжка в размер на 576 лева. Претендира разноски за двете съдебни инстанции.

Въззиваемата страна М. Р. З. оспорва въззивната жалба и желае същата да се остави без уважение. Претендира разноски.

Софийският градски съд, като прецени относимите доказателства и доводи, приема за установено следното:

Въззивната жалба е допустима. Подадена е в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от страна, притежаваща правен интерес от обжалването, насочена е срещу подлежащ на въззивно обжалване акт, който е валиден като цяло и допустим в обжалваната му част.

С Решение № 20116706/15.05.2021 г., постановено по гр. дело № 21458/2020 г. по описа на Софийския районен съд, ГО, 149-ти състав, упражняването на родителските права по отношение на Р.Х.Ч. са предоставени на нейната майка М. Р. З., при която е постановено детето да живее, и е определен режим на лични отношения на бащата Х.Т. Ч. с непълнолетната. Със съдебното решение Х.Т. Ч. е осъден, на основание чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК, да заплаща на детето Р. месечна издръжка в размер на 300 лева, считано от датата на завеждане на исковата молба (02.06.2020 г.), ведно със законна лихва върху всяка просрочена вноска до настъпване на причини за нейното изменение или прекратяване и на основание чл.149 СК да му заплати издръжка за периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. в общ размер на 3 600 лева. С атакувания съдебен акт въззивникът е осъден, на основание чл.78, ал.6 ГПК, да заплати в полза на СРС сумата от 576 лева, представляваща държавна такса върху уважените искове за издръжка.

Неоснователни са възраженията на въззивника за неправилно установени и възприети от първоинстанционния съд факти относно момента на раздялата на родителите и наличието на фактически съжител на майката. Некоректно цитираната дата на раздяла на родителите касае частта от решението, възпроизвеждаща твърденията в исковата молба и не рефлектира върху крайните изводи на съда. Същото се отнася и до отразяване на констатациите в приетия от СРС социален доклад. Наличието на фактически съжител на отглеждания родител също не е повлияло на даденото от първоинстанционния съд разрешение на спора и е ирелевантно за задължението на родителите да заплащат издръжка на своите ненавършили пълнолетие деца.

Не са налице твърдените във въззивната жалба пороци при изготвяне на доклада по делото.

Във въззивната жалба са изложени доводи за неправилна преценка на събраните доказателства от първоинстанционния съд, респ. неправилни изводи въз основа на доказателствата по делото.

Според чл.143, ал.2 СК, родителите дължат издръжка на своите ненавършили пълнолетие деца, независимо дали са трудоспособни и дали могат да се издържат от имуществото си, а размерът на издръжката, съобразно нормата на чл.142, ал.1 СК, се определя в зависимост от нуждите на децата и от възможностите на родителя. Това са две кумулативни изисквания, с които съдът следва да се съобрази.

Получаването на издръжката е безусловно, доколкото не е обусловено от каквито и да е допълнителни предпоставки, извън наличие на качеството "ненавършило пълнолетие дете" и на нужда от издръжка, която не е задоволена изцяло по друг начин - например чрез

получаване от детето на доходи от трудово възнаграждение, пенсия, доходи от имоти, семейни добавки и други такива (т. 2 от ППВС № 5 от 16.11.1970 г.). Нуждите на лицата, които имат право на издръжка, се определят съобразно обикновените условия на живот за тях, като се вземат предвид възрастта, образованието и други обстоятелства, които рефлектират върху тях. Нуждата от издръжка при подрастващите поначало се предполага. В настоящия случай детето е на петнадесетгодишна възраст, ученик в ***** „Д. Д.“ и нуждите му са обичайни за деца на неговата възраст. Същите са свързани с разходи за храна, дрехи, обувки, учебници и учебни помагала за извънкласни форми на обучение, медицински грижи, културни потребности, развлечения, а ориентир за техния размер е приетият в страната размер на линията на бедност. Видно от отразеното в представения пред първата инстанция, изготвен на основание чл. 21, т. 15 във вр.с чл. 15, ал. 6 ЗЗДт от ДСП-Красно село, по данни на личния лекар, наблюдавал детето в периода от 2006 г. до 2019 г., социален доклад изх. № ПР/Д-С-КС/461-001/06.10.2020 г. Р.Х.Ч. страда от хронично заболяване. Страните не спорят, че при непълнолетната е установена бронхиална астма, но не са доказани повишени разходи във връзка с лечение на това заболяване. Липсват данни за ежемесечни разходи, свързани със заболяване на детето, в това число и твърдените в исковата молба проблеми със зъбния статус, изискващи провеждане на лечение на стойност 4 000 лева.

Алиментното задължение на родителя да дава издръжка не е безусловно и зависи от възможността на същия да предоставя такава – по аргумент от разпоредбата на чл.143, ал.2 СК. Родителят дължи издръжка, ако след задоволяване на собствените си екзистенциални нужди може да отдели средства и за издръжката на своето дете или деца, в противен случай същите могат да търсят издръжка от лица от друг ред.

Действително по делото се доказва, че въззивникът е на пенсионна възраст, през месец юли 2020 г. е диагностициран с декомпенсирана хронична дихателна недостатъчност втора степен, белодробна фиброза, идиопатична неспецифична интерстициална пневмония и пулмонарна хипертония, и получава месечна пенсия на основание чл.89а КСО (видно от разпореждане № 21201981952/01.07.2020 г. на НОИ, ТД – София – град, чийто размер понастоящем е актуализиран с оглед ПМС № 200/23.06.2021 г.), но от приетото пред първата инстанция извлечение от банкова сметка, открита при „Юробанк България“ АД, се доказва, че Ч. получава месечни доходи от наем от „И.М. Груп“ ЕООД в размер на 800 лева и в размер на 2 936,68 лева също от наем от „ДФД Груп“ ЕООД. Не е проведено насрещно доказване на релевираните пред СРС възражения, че сумите са предназначени за трето лице. Не се твърди и доказва ответникът да има алиментни задължение към другото, а установените му доходи надхвърлят приетия с ПМС № 286/19.08.2021 г. размер на линията на бедност на страната, което налага извод, че същият е в състояние да предоставя на непълнолетното си дете издръжка в размер от 200 лева месечно, който е близък до минималния по чл.142, ал.2 СК (с оглед ПМС № 37/24.03.2022 г.).

При преценка на размера на дължимата и възможна за поемане от въззивника издръжка на детето съдът съобразява и установения осигурителен доход на майката в

размер на около 2 000 лева месечно, както и обстоятелството, че същата полага непосредствени грижи за детето, което поражда необходимостта неотглежданият родител да покрие по – голяма част от издръжката на детето, но единствено съобразена с възможностите му.

Следва да бъде отчетено, че предназначението на издръжката е да осигури средства за съществуване на детето, а задължението за предоставяне на такава на ненавършилите пълнолетие деца от техните родители има приоритет пред всякакви други задължения. Обратното би означавало, че родителят, за да се освободи изцяло или отчасти от алиментното си задължение, може винаги да обременява своето имущество – това противоречи на целта и смисъла на института на издръжката. Въззивникът има само правно, но и нравствено задължение да издържа своето дете, поради което, дори след изплащане на издръжката да среща известни материални затруднения, следва да се даде приоритет на нуждите на детето Р..

Поради изложеното първоинстанционното решение, с което въззивникът е осъден да заплаща на детето Р.Х.Ч. издръжка на основание чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК за разликата над 200 лева до присъдения размер от 300 лева следва да бъде отменено.

Определеният размер на издръжката е дължима от датата на депозиране на исковата молба до настъпване на законна причина за нейното изменение или прекратяване, заедно със законната лихва върху всяка просрочена сума до окончателното ѝ изплащане.

С оглед събраната по делото доказателствена съвкупност и липсата на оспорване на твърденията в исковата молба, правилно първоинстанционният съд е приел, че за периода от една назад година, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда, грижи за детето са полагани само от неговата майка, която единствено престирала средства за неговата издръжка, поради което въззивникът следва да бъде осъден да заплати издръжка за този период. Размерът на тази издръжка следва да се сведе до сумата от 200 лева месечно по изложените по-горе съображения и доколкото не са налице обстоятелства, които да породят необходимостта от изменението му. В тази връзка съдът съобразява, че представените с исковата молба пред СРС платежни нареждания за заплатена такса в размер на 520 лева за езиково обучение касае извършен през месец септември 2016 г. разход, а таксата в размер на 512 лева е заплатена през месец юни 2018 г.

Твърдението за извършено в периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. плащане от въззивника на сумата от 1 000 лева за задоволяване на образователни нужди на детето не са оспорени в производството. Представеното с въззивната жалба платежно нареждане за сумата от 1 000 лева установява банков превод в полза на З., идентичен с отразения в приетото пред първата инстанция извлечение от банкова сметка на Ч.. От тези доказателства се установява, че плащането е извършено на 10.10.2019 г. и попада в горепосочения период. При изслушване детето споделя, че в седми клас еднократно е поискало и получило от своя баща сумата от 1 000 лева за училище, а видно от приложената към исковата молба служебна бележка № 207/14.05.2020 г. Р. е била записана в 7 клас в 25 ОУ „Д-р Петър Берон“ през учебната 2019/2020 г. С оглед началния момент на учебната година несъмнено

се касае за превод, попадащ в периода на претендираната издръжка за минало време, което първоинстанционният неправилно не е съобразил с мотива, че не е посочено и установено кога е извършено плащането.

Поради изложеното размерът на издръжката за периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. следва да бъде редуциран до размера на сумата от 1 400 лева (200x12 месеца=2400 лв. – 1000 лв. = 1 400 лв.) или по 116,67 лева месечно, а първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта за присъдената на основание чл.149 СК издръжка за разликата над 1 400 лева до уважения размер от 3 600 лева.

Решението на първоинстанционния съд следва да бъде отменено и в частта, с която Ч. е осъден, на основание чл.78, ал.6 ГПК, да заплати по сметка на СРС разликата над сумата от 344 лева до присъдения размер от 576 лева.

Първоинстанционното решение в частта, в която претенцията по чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК е уважена до размера на сумата от 200 лева месечно, и в частта на иска по чл.149 СК до размера от размера от 1 400 лева (или по 116,67 лева месечно) за периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. е правилно и като такова следва да се потвърди.

Въззивникът е претендирал с въззивната жалба присъждане на разноски пред първата инстанция, но доказателства за сторени такива не са ангажирани. Пред въззивния съд Ч. е сторил разноски за заплатена държавна такса, дължима в размер от 288 лева. Съобразно уважената част от въззивната жалба на въззивника се следват разноски, възлизащи на 116 лева.

Въззиваемата е сторила разноски в размер на 700 лева за адвокатско възнаграждение, за чието заплащане е представен договор за правна защита и съдействие, служещ като разписка. На същата се следват такива съразмерно с потвърдената част от първоинстанционния акт или в размер на 369,44 лева.

След връщане на делото първоинстанционният съд следва да извърши преценка за наличие на основание по чл.247 ГПК за поправка на диспозитива на съдебното решение в частта по иска с правно основание чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК при изписване на периода, за който е дължима присъдената издръжка (доколкото за същата е посочен начален момент, от който е дължима, а настъпване на законната причина за изменение или прекратяване е посочена като краен момент на задължението за законна лихва върху просрочената месечна вноска).

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20116706/15.05.2021 г. по гр. д. № 21458/2020 г. по описа на СРС, III ГО, 149-ти състав, **в частта**, в която Х.Т. Ч., ЕГН *****, е осъден да заплаща на непълнолетната Р.Х.Ч., ЕГН *****, действаща лично и със съгласието на нейната майка М. Р. З., ЕГН *****, на основание чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК, месечна

издръжка за разликата над сумата от 200 лева до присъдения размер от 300 лева, считано от 02.06.2020 г. до настъпване на причини за нейното изменение или прекратяване, **както и в частта**, в която в която Х.Т. Ч., ЕГН *****, е осъден да заплати на непълнолетната Р.Х.Ч., ЕГН *****, действаща лично и със съгласието на нейната майка М. Р. З., ЕГН *****, на основание чл.149 СК издръжка за периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. за разликата над сумата от 1 400 лева до присъдения размер от 3 600 лева, **и вместо него ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Р. З., ЕГН *****, срещу Х.Т. Ч., ЕГН *****, иск с правно основание чл.127, ал.2 вр.чл.143, ал.2 СК за осъждане на ответника да заплаща на непълнолетната си дъщеря Р.Х.Ч., ЕГН *****, месечна издръжка за разликата над сумата от 200 лева до пълния претендиран размер от 300 лева, считано от 02.06.2020 г. до настъпване на законна причина за нейното изменение или прекратяване.

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Р. З., ЕГН *****, срещу Х.Т. Ч., ЕГН *****, иск с правно основание чл.149 СК за осъждане на ответника да заплати на непълнолетната си дъщеря Р.Х.Ч., ЕГН *****, издръжка за периода 02.06.2019 г. – 01.06.2020 г. за разликата над сумата от 1 400 лева до пълния предявен размер от 3 600 лева.

ОТМЕНЯ решение № 20116706/15.05.2021 г. по гр. д. № 21458/2020 г. по описа на СРС, III ГО, 149-ти състав, в частта, в която Х.Т. Ч., ЕГН *****, е осъден да заплати по сметка на Софийски районен съд, на основание чл.78, ал.6 ГПК, държавна такса за разликата над сумата от 344 лева до присъдения размер от 576 лева.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20116706/15.05.2021 г. по гр. д. № 21458/2020 г. по описа на СРС, III ГО, 149-ти състав, в останалите обжалвани части.

ОСЪЖДА М. Р. З., ЕГН *****, да заплати на Х.Т. Ч., ЕГН *****, разноски по делото пред въззивната инстанция в размер на 116 лева.

ОСЪЖДА Х.Т. Ч., ЕГН *****, да заплати на М. Р. З., ЕГН *****, разноски по делото пред въззивната инстанция в размер на 369,44 лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____